

Algemeen	
Onderwerp	Advies werkgroep raadsbetrokkenheid ' <i>Eigenaarschap, zichtbaar en transparant</i> '
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Marlies van der Linden
Eenheid	Beleid en bestuur
E-mail	m.vanderlinden@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-24007613
Datum	15 oktober 2024

Voorstel

1. Instemmen met het advies van de werkgroep raadsbetrokkenheid '*Eigenaarschap, zichtbaar en transparant*' en hieraan uitvoering te geven.
2. Instemmen met de vorming van een klankbordgroep en raden vragen om maximaal twee leden hiervoor af te vaardigen.
3. Raadsleden door middel van bijgaande raadsinformatiebrief te informeren over het advies.

Kernboodschap

De werkgroep raadsbetrokkenheid heeft advies uitgebracht aan het algemeen bestuur met de memo '*Eigenaarschap, zichtbaar en transparant*'. Doel van het advies is de betrokkenheid en eigenaarschap van gemeenteraden met en bij de regionale samenwerking verder te verbeteren zonder afbreuk te doen op de formele adviesrol van de gemeenteraden. In het advies worden verbeteringen voorgesteld om de huidige instrumenten te optimaliseren (Regiopodium, Startnotitie en de rol/zichtbaarheid van het algemeen bestuur). Daarnaast wordt het belang van contact tussen raadsleden onderstreept en wordt voorgesteld om een klankbordgroep met raadsleden te beginnen.

Aanleiding

De werkgroep is opgericht naar aanleiding van de zienswijzen van de gemeenteraden over de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling. Het algemeen bestuur heeft voorgesteld om, in reactie op de signalen en wensen over besluitvorming en inhoudelijke betrokkenheid van gemeenteraden, met een werkgroep van raadsleden een diepgaandere verkenning te starten. De werkgroep raadsbetrokkenheid is tweemaal samengekomen (14 maart en 6 juni 2024). Op basis van deze bijeenkomsten heeft de werkgroep bijgaand advies aan het algemeen bestuur opgesteld.

Doel

Betrokkenheid en eigenaarschap met en bij de regionale samenwerking verder verbeteren.

Argumenten

Aanvullingen om tot definitief gedragen advies te komen

Op basis van twee bijeenkomsten van de werkgroep raadsbetrokkenheid is een concept advies opgesteld door de Regio. De werkgroepleden zijn in de gelegenheid gesteld hier input op te leveren. Een aantal werkgroepleden heeft hiervoor het concept advies besproken in een commissie- of raadsvergadering. De input van de werkgroepleden is samengevoegd in bijlage 2, waarin tevens een reactie van het algemeen bestuur is opgenomen. Op basis van deze input zijn enkele aanpassingen doorgevoerd:

Onderdeel A. Regiopodium

Toegevoegd is dat de Regio voor een korte terugkoppeling zorgt (half A4) van Regiopodia en dit verslag toevoegt op de website bij het desbetreffende Regiopodium.

Onderdeel C. Regionale rol van het algemeen bestuur

Toegevoegd is het verspreiden van de infographic; de bestuurlijke placemat (waarop de bestuurders in het algemeen- en dagelijks bestuur en de deelnemers van de portefeuillehoudersoverleggen zijn opgenomen). Dit draagt bij aan het zichtbaarder maken van de leden van het AB en DB én de portefeuillehouder en geeft raadsleden inzicht in welke bestuurder op welk beleidsterrein aanspreekbaar is.

Daarnaast is aan het advies toegevoegd dat in de aanbiedingsbrief aan raden, waarin zij worden verzocht zienswijzen in te dienen (met uitzondering van financiële stukken), standaard wordt vermeld dat de bestuurlijk trekker aanwezig kan zijn bij de lokale behandeling.

Onderdeel C. Scenario klankbordgroep

Bij dit onderdeel zijn twee aanpassingen gedaan:

- Opgenomen dat de klankbordgroep actief en dynamisch kan reageren als de situatie daarom vraagt (bv. meer contact over een bepaald onderwerp of voorwerk door afvaardiging klankbordgroep).
- Het verslag van de klankbordgroep wordt per mail geaccordeerd zodat snellere verspreiding naar raadsleden plaats kan vinden.

Continue verbetering van raadsbetrokkenheid

Het algemeen bestuur vindt het belangrijk om continue aanpassingen te blijven doen aan de instrumenten voor raadsbetrokkenheid. Op basis van ervaringen en uitwisseling met raadsleden wordt steeds gekeken welke aanpassingen mogelijk zijn. Dat is ook de reden dat het algemeen bestuur het advies van de werkgroep raadsbetrokkenheid met enthousiasme ontvangt en hieraan graag uitvoering geeft.

Het algemeen bestuur hanteert hierbij de uitgangspunten die ook in het advies zijn opgenomen als duidelijke kaders:

- Formele advisering is en blijft voorbehouden aan de raden. De gemeenteraad is en blijft de partij die om zienswijzen gevraagd wordt door het algemeen bestuur.
- Wederkerigheid: naast de Regio zijn ook de gemeenteraden zelf verantwoordelijk. Om de betrokkenheid tussen Regio en gemeenten/gemeenteraden te verbeteren is inzet nodig van alle betrokkenen.
- Samenwerken betekent soms compromissen sluiten, een ander iets gunnen en/of autonomie deels loslaten.

Instellen klankbordgroep

Bij het traject rondom de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling zagen enkele raden het invoeren van een gemeenschappelijke adviescommissie als verbeterpunt om de raden beter in positie te brengen. Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep raadsbetrokkenheid is duidelijk gebleken dat raadsleden behoefte hebben aan een 'fysiek platform' waar zij kunnen afstemmen over regionale vraagstukken, elkaar kunnen bijpraten en zich kunnen verdiepen in de onderwerpen die ter besluitvorming aan de raden worden voorgelegd. Het gaat om afstemmen en niet om formeel adviseren, daarom stelt de werkgroep voor om niet langer het woord adviescommissie te gebruiken maar te spreken over een klankbordgroep.

De klankbordgroep met raadsleden richt zich op afstemmen, bijpraten en terugkijken op regionale processen waar gemeenten bij zijn betrokken. Advisering over de inhoud is geen taak voor de klankbordgroep, dit blijft voorbehouden aan de individuele raden. De klankbordgroep start als experiment. In de eerste vergadering van de klankbordgroep – na benoeming van de deelnemers in de raden – bepalen de leden wanneer het experiment geslaagd is en wat de gevolgen zijn.

Kanttekeningen

Het gevoel van grip is niet altijd volledig

Met deze aanpassingen zet het algemeen bestuur weer een stap in verbetering van de raadsbetrokkenheid. Daarnaast zijn er nog andere formele instrumenten die raden in positie brengen, zoals de zienswijzen op de P&C-producten (begroting, jaarrekening en bestuursrapportage) en de RSA-agendatool. Tegelijkertijd zal het gevoel dat er voldoende grip is op de Regio als verbonden partij nooit volledig door alle raadsleden worden ervaren. Ook is hier sprake van wederkerigheid, naast de Regio zijn ook de raden zelf aan zet. Om de betrokkenheid tussen Regio en gemeenten/gemeenteraden te verbeteren is inzet nodig van alle betrokkenen.

Financiën

Aan het instellen van de klankbordgroep zijn geen kosten verbonden. Aan het faciliteren/ondersteunen van de klankbordgroep is bestuurlijke en ambtelijke capaciteit nodig en worden kosten gemaakt voor catering etc.

Uitvoering

Voor de uitvoering van de adviezen zijn meerdere partijen nodig: de leden van de klankbordgroep, alle raadsleden, griffies, leden algemeen bestuur en medewerkers bij de Regio. Alle partijen hechten veel waarde aan het vergroten van de raadsbetrokkenheid en streven er actief naar om verdere verbeteringen te realiseren.

Na vaststelling van het advies door het algemeen bestuur (7 november) worden alle raadsleden door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Advies '*Eigenaarschap, zichtbaar en transparant*'. Advies aan algemeen bestuur van de werkgroep raadsbetrokkenheid.

Bijlage 2: Reactie algemeen bestuur op input leden werkgroep raadsbetrokkenheid

Bijlage 3: Concept raadsinformatiebrief